

ŘEŠENÍ

PRACOVNÍ LIST: Neúrazové urgentní stavy

1. ÚKOL

Přiřadte ke každému neúrazovému urgentnímu stavu 2 příznaky:

Vhodná je zde i diskuze, neboť se některé příznaky mohou vyskytovat u více neúrazových stavů.

Kolaps – [\(a, l\)](#) bledý vzhled a studený pot, pád se ztrátou vědomí

Infarkt myokardu – [\(b, d\)](#) bolest na hrudi (typická bolest pálivá, tlaková a svíravá, šířící se např. do krku, horní končetiny, břicha), dušnost

Cévní mozková příhoda – [\(e, g\)](#) jednostranná porucha hybnosti, zhoršení slovní komunikace

Astmatický záchvat – [\(c, f\)](#) záchvatová dušnost, prodloužený výdech se sípáním

Náhlé příhody břicha – [\(i, k\)](#) plošná nebo lokalizovaná bolest břicha, zvracení

Křečové stavy – [\(m, n\)](#) ztráta vědomí, pád a rytmické záškuby celého těla

Anafylaktický šok – [\(o, p, q\)](#) otok šířící se na celé tělo, rozvoj dušnosti, selhání krevního oběhu a ztráta vědomí

Hyperventilační tetanie – [\(r, s\)](#) brnění v okolí úst, charakteristické zkroucení rukou

Cukrovka – [\(h, j\)](#) porucha vědomí, pocení

2. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

Napište, o jaký neúrazový urgentní stav se jedná:

- a) Jedná se o stav, při kterém dojde k uzavření srdeční tepny vyživující srdce.

První pomoc - volání ZZS, uklidnění, poloha v polosedě, uvolnit oděv, nepodávat tekutiny, postižený v bezvědomí, zahájit resuscitaci dle GL 2010. U léčených pacientů se aktivně ptát po lécích. Výzva k aplikaci nitroglycerinu – sprej nebo tableta. [Infarkt myokardu](#)

- b) U tohoto stavu dochází k přerušení přívodu krve do mozku – ischemii, krvácení do mozku.

První pomoc - kontrola základních životních funkcí, pokud je pacient při vědomí – absolutní klid, bez pohybu!, pokud je pacient v bezvědomí – postup dle GL 2010, neprodlené volání ZZS 155 [Cévní mozková příhoda](#)

- c) Jedná se o náhle vzniklou krátkodobou ztrátu vědomí, která vzniká nedokrvením mozku z různých příčin – např. psychické nebo fyzické vyčerpání, úlek, rychlá změna polohy těla, přehřátí, dehydratace, aj.

První pomoc - čerstvý vzduch, uvolnit oděv, poloha vleže se zvednutými dolními končetinami, sledování základních životních funkcí. Volání ZZS - při déle trvající ztrátě vědomí, v případě opakování kolapsu, při nezlepšení obtíží po poskytnutí první pomoci, v případě poranění, které vzniklo pádem (především poranění hlavy) [Kolaps \(mdloba\)](#)

3. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

Zamyslete se, jaký je rozdíl a co mají shodné tyto dvě modelové situace:

[Onemocnění zde popsaná se obě vyskytují u dětí. Rozdíl v původci onemocnění a příznacích.](#)

A) MODELOVÁ SITUACE

Tříletý chlapec, který je nachlazený se v noci probudí se záchvatovitým štěkavým kašlem, teplotu nemá, ale těžce se mu dýchá, je bledý, opocení a neklidný.

Napište, o jaké virové onemocnění se jedná a jak byste poskytli první pomoc malému chlapci? Laryngitida

První pomoc - pokud dítě na tyto potíže trpí podat léky dle rady lékaře, ihned zajistit inhalaci chladného vzduchu – lednice, v zimě otevřít okno (dojde tím k zmenšení otoku nateklých sliznic), možno studený zábal na krk, zklidňovat dítě, volat ZZS

B) MODELOVÁ SITUACE

Pětiletá holčička má rýmu a náhle jí vyskočí vysoké horečky, není schopná polykat a tečou jí sliny z úst, cítí velkou bolest při polknutí a nechce si lehnout, je dušná.

Napište, o jaké bakteriální onemocnění se jedná a jak byste poskytli první pomoc malé holčičce? Epiglottitida

První pomoc - dítě se nesmí položit! – položení způsobí obstrukci (uzavření) dýchacích cest (nebezpečí udušení), poloha vsedě, okamžitě volat ZZS, pokud bezvědomí, postup dle bezvědomí

4. ÚKOL

Doplňte odpověď nebo vyberte ano x ne

Cukrovka je porucha regulace hladiny cukru v krvi (glykémie). Nemocný si aplikuje inzulín nebo bere léky.

- Co by měl mít u sebe každý léčený diabetik? Průkaz diabetika
- Můžete podat inzulín při poskytování první pomoci léčenému diabetikovi? NE
- Který stav je u diabetiků častější hypoglykémie nebo hyperglykémie?
- Člověku v hyperglykémii je nutné dát najíst nebo napít něčeho sladkého. ANO x NE
- S jakým jiným neúrazovým stavem, můžete zaměnit stav člověka s onemocněním diabetes? Pro oba stavy jsou tyto příznaky: motorický neklid, porucha vědomí, pocení, nevolnost slabost. Opilost

5. ÚKOL

Opravte chyby v textu, který se týká náhlé příhody břišní. Poznáte, o jaký akutní stav se jedná?

MODELOVÁ SITUACE

Třináctiletá dívka si stěžuje na bolest kolem pupku a později na bolest v pravé části břicha, je jí na zvracení, má průjem, zvýšenou teplotu a nitkovitý pulz.

Dívku uklidníme, nepodáme jí léky proti bolesti ani napít. Necháme dívku, ať si najde svoji úlevovou polohu. Voláme 155 nebo navštívíme pohotovost. Jedná se pravděpodobně o akutní apendicitidu, což je bakteriální zánět červovitého přívěsku slepého střeva (apendixu).

6. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

- a) Epileptik musí dodržovat vhodnou životosprávu, správný denní režim. Rozdělte následující pojmy a situace na dvě skupiny ANO x NE a vysvětlete v rámci společné diskuze proč.
Cestovat, alkohol, pobývat na přímém slunci, sportovat, ponocovat, jíst čokoládu, pobývat v horku, užívat léky naordinované lékařem

NE - alkohol, pobývat na přímém slunci, pobývat v horku, ponocovat.

Tyto situace mohou dráždit nervovou soustavu a vyvolat epileptický záchvat.

ANO - cestovat, sportovat, jíst čokoládu, užívat léky, pokud mu je lékař naordinuje

- b) Seřadte ošetření desetiletého chlapce s epileptickým záchvatem číslem 1-10 (kdy 1 je prvním krokem ošetření):

1. Zabránit poranění o nebezpečné předměty v jeho okolí.
2. Nesnažit se mechanicky zabránit křečím, nevkládat nic do úst, neotvírat ústa.
3. Volat 155.
4. Sledovat čas záchvatu, nenechávat chlapce bez dohledu
5. Po záchvatu kontrola základních životních funkcí

7. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

MODELOVÁ SITUACE

Čtyřicetiletá žena při hádce s manželem, kdy je velice rozrušená, náhle nemůže dýchat, cítí brnění v okolí úst a má charakteristicky zkroucené ruce.

- a) Napište, jak poskytnete ženě první pomoc. Uklidnění, zpětné dýchání do sáčku
b) V jaké situaci může být tento stav osudný. Pod vodou

8. ÚKOL

(Kubíková et al., 2011)

- a) Označte, do jaké polohy uložíte člověka s astmatickým záchvatem:
- Stabilizované
  - Do polosedu s možností opory horních končetin
  - Poloha vleže
  - Poloha vleže se zvednutými končetinami
- b) Vyberte správné možnosti při poskytování první pomoci u člověka s astmatickým záchvatem:
- výzva k aplikaci léků – sprej
  - čerstvý vzduch
  - dostatek tekutin
  - volat 155
  - poloha vsedě či polosedu
  - stabilizovaná poloha
  - uklidnit postiženého

9. ÚKOL

MODELOVÁ SITUACE

Žáci osmé třídy jdou na výletě po louce s vysokou trávou. Náhle se jedné s dívek objeví na těle velké červené skvrny, špatně se jí dýchá a cítí bušení srdce. Učitelka o této dívce ví, že není alergická.

Odpovězte na následující otázky:

- Je možné, aby se u dívky jednalo o alergii na pyl, i když nikdy žádnou reakci neměla? [ANO](#)
- Může být tato dívka ohrožena anafylaktickým šokem? [ANO](#)
- Jak by měl postupovat učitel při náhlé alergické reakci? [Po konzultaci se ZZS podat léky a v případě zhoršení stavu volat 155](#)
- Může učitel dívce podat lék, když žádný proti alergii neužívá? [Po konzultaci se ZZS](#)

MODELOVÁ SITUACE

(Kubíková et al., 2011)

Jedenáctiletého chlapce, který běhal na zahradě bosý, štípala vosa do nohy. Noha ho bolí, místo vpichu má oteklé a zarudlé. O chlapci víte, že je alergický na vosí štípnutí.

Napište, jak ošetříte chlapce a co chlapci hrozí v případě neposkytnutí první pomoci.

[Místo vpichu chladit, podat léky, které má chlapec předepsané od lékaře a v případě zhoršení stavu volat ZZS.](#)

[Při neposkytnutí první pomoci může být chlapec ohrožen anafylaktickým šokem.](#)